

ESTI DA...

PÁRATLAN OLDAL - LVIII. évfolyam, 5. szám, 2014. január 31.

Oké: nem kell tudni, hogy tonikától dominánsig hány lépés az út, s hogy mi az auftaktnyi szünet, s hogy az utolsó hang előtt is jár az énekesnek a levegő, különösen, ha hat ember konkrétan egyszerre veszi, és épp az utolsó hangra készül, mert azzal szándékozik kiteljesíteni az élményt, mert a tökéletes pianissimóra akarnak együtt rátalálni, és ehhez idő kell, hogy közösen találják meg az épp csak még hangot, amelyet egyetlenegy hajszál választ el a csendtől, és a hat ember pontosan akarja ezt megalkotni, mert ajándékot ad át éppen, és egészen az utolsóelőtti pillanatig joggal érzi úgy, hogy a másik több száz ezt megérdemli, mert hisz együtt lélegzik vele. Mert tényleg úgy tűnt: megállt a levegő, megszületett a csend, az, amelyet hasítani lehet, amely csak ritkán, nagyon ritkán születik meg, amikor tényleg jelen van az isten – amiről a legnagyobb művészek is úgy számolnak be, hogy háromszor, ha megtörténik az életben. Szóval ott volt, eljött. És akkor a magyarok elkergették az istent, és beléfojtották az utolsó hangot a hat művészbe, akik pedig Kodály *Esti dal*ának valószínűleg valaha volt legihletettebb előadását nyújtották éppen. Mert nem lehetséges, egyszerűen lehetetlen ennél szebben, mert a tökéletes nem fokozható. Szóval nem kell tudni – bár éppenséggel Kodály országában tán még azt is lehetne, illene is talán –, hogy hol a vége a dalnak. Csak egy kis érzékenység, egy kicsi fülhallás, egy kis figyelem, egy picike kultúra: ha már nem tudom, hol a vége, hát megvárom, amíg jelzik a művészek. Még ha a negyedik ráadásnál tartunk is, és már nem bírok magammal, mert tombolni akarok, mert tényleg annyira szeretem őket, mert remekül éreztem magam egész este. Könyörgöm: ne csesszük el a legutolsó, leggyönyörűbb, legnagyobb pillanatot! Könyörgöm: tanuljuk már meg! Könyörgöm: tanítsuk már meg! (*King's Singers, Zeneakadémia, január 21.*)